

UZASADNIENIE

M. O. w pozwie z dnia 9 sierpnia 2012r., skierowanym przeciwko G. Z., wniósł o zasądzenie kwoty 3.317,31 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 2.579,31 zł od dnia 9 marca 2011r., zaś od kwoty 738 zł od dnia wytoczenia powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu według załączonego spisu kosztów, tytułem naprawienia szkody za naruszenie przez pozwanego autorskich praw majątkowych powoda do programu (...) Wydawnictwa (...) przez zamieszczenie na stronie internetowej pozwanego fragmentu mapy, do której wyłączne prawa posiada powód. (pozew k. 2-5)

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych, podnosząc że nie jest właścicielem strony internetowej, na której zamieszczono sporny fragment mapy, natomiast wskazał, że zawarł ze spółką cywilną Agencja (...) w G. umowę o dzieło, której przedmiotem było wykonanie strony internetowej i za szatę graficzną, treść i zawartość merytoryczną strony odpowiada spółka, w związku z czym wniósł o przypozwanie współników spółki w trybie art. 84 § 2 k.p.c., a także o ich przesłuchanie w charakterze świadków. Ponadto pozwany podniósł, że wydruki map załączone przez powoda nie są tożsame z mapami, do których prawa posiada powód, a fragment mapy nie jest utworem w rozumieniu ustawy o prawie autorskim, a poza tym pozwany nie ponosi jakiegokolwiek winy; wskazany przez powoda okres trzech lat korzystania z jego utworu budzi poważne wątpliwości.

(odpowiedź na pozew k.23-26)

Przypozwani nie przystąpili do pozwanego w charakterze interwenientów ubocznych. (pisma procesowe k.52,54)

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 9 stycznia 2013r. podniósł m.in. , że przypisanie mu winy polega na nieporozumieniu, a ewentualne naruszenie praw powoda miało charakter niezawiniony.

(pismo procesowe k.68-70)

Sąd na rozprawie w dniu 26 września 2014r. oddalił wnioski pozwanego o przesłuchanie świadków M. W. i M. S. oraz o przesłuchanie pozwanego.

(protokół rozprawy 00.01.37, k.146)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powód jest przedsiębiorcą działającym na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej pod firmą (...) z siedzibą w Ł.

(niesporne)

W dniu 13 lutego 2006r. powód zawarł z A. C., działającym pod firmą (...) z siedzibą w Ł. umowę licencyjną wyłączną Nr 5.13.3.2006 na okres dwóch lat, w myśl której powód uzyskał wyłączną licencję na korzystanie z utworów w postaci cyfrowej mapy Polski oraz wszelkich programów komputerowych zawierających tę mapę lub też jej elementy na wyszczególnionych polach eksploatacji, w tym zezwolenia na wykorzystywanie praw zależnych przez udzielanie sublicencji osobom trzecim na utrwalenie i zwielokrotnienie metodą poligraficzną i elektroniczną oraz rozpowszechnianie m.in. w sieci Internet rastrowych obrazów kartograficznych (map) stanowiących przedmiot umowy.

(umowa k. 16)

Zgodnie z aneksami do umowy, uległa ona przedłużeniu na trzy kolejne okresy dwuletnie. (aneksy k. 17-18)

Zgodnie z cennikiem powoda, obowiązującym od dnia 1 grudnia 2006r., wynagrodzenie za rozpowszechnianie pojedynczego fragmentu mapy w pojedynczej stronie internetowej, przy zamówieniu jednego fragmentu, przez okres nieprzekraczający roku, wynosi 699 zł netto, do którego dolicza się podatek VAT w stawce podstawowej w obowiązującej wysokości, tj. 859,77 zł brutto (z uwzględnieniem 23 % stawki podatkowej). (cennik licencyjny k. 19)

Powód udziela licencji i sublicencji na fragmenty map osobom fizycznym i prawnym oraz wystawia im faktury, zgodnie z obowiązującym cennikiem.

(umowy k.38-43,faktury k.44-46)

Agencja (...) spółka cywilna z siedzibą w G., której współnikami są M. W. i M. S., prowadzi działalność gospodarczą związaną z oprogramowaniem komputerowym oraz prowadzi domenę internetową, świadcząc usługi hostingu, polegające na utrzymywaniu na swoich serwerach stron własnych i powierzonych, w tym m.in. świadczyła w 2009r. usługi hostingu dla pozwanego, który jest abonentem domeny www.golubiekaszubskie.vsp.pl. (...) nie wykonywała na zlecenie pozwanego strony www.golubiekaszubskie.vsp.pl.

(wydruk z Krajowego Rejestru D. k.47,wydruki z (...) k.48-49,

pisma procesowe przy pozwanych k.52,54,74-75)

Na stronie internetowej pozwanego prowadzona była w roku 2009 reklama gospodarstwa agroturystycznego w G. Kaszubskim, którego właścicielem jest M. Z., świadcząca w tym gospodarstwie usługi hotelarskie.

(niesporne, wydruki ze strony internetowej k.10-11, zaświadczenie k.28)

W sierpniu 2009r. powód powziął wiadomość, że na stronie internetowej prowadzonej przez pozwanego umieszczony został jeden fragment mapy Polski, do której powód posiada autorskie prawa majątkowe. Pracownik powoda – M. R. dokonała zabezpieczenia strony przez wykonanie print screenu i zapisania strony na serwerze firmy powoda. Dokonano jednocześnie wydruku dokonanego zabezpieczenia.

(wydruki zabezpieczonych fragmentów mapy k. 10-12,14-15

zeznania świadka M. R. k. 65)

Powód w piśmie z dnia 20 sierpnia 2009r. poinformował pozwanego o bezprawnym wykorzystaniu fragmentu mapy, do rozpowszechniania której wyłączne prawo posiada powód, wzywając pozwanego do uregulowania w terminie 7 dni od otrzymania pisma, stanu prawnego dotyczącego bezprawnego zreprodukowania i rozpowszechniania obrazów map.

(pismo k.9)

Pismem z dnia 23 lutego 2011r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 2.579,31 zł w terminie do dnia 8 marca 2011r., tytułem naruszenia autorskich praw majątkowych. (wezwanie z potwierdzeniem nadania k. 20)

Mapa pozyskana ze strony internetowej, jak i mapa powoda, uwzględniając analizę pod względem zastosowania technik związanych z kartograficzną generalizacją treści map w procesie ich tworzenia, są jedną i tą samą mapą. Przeprowadzona weryfikacja wykazała spełnienie szeregu kryteriów zgodności w kwestii generalizacji treści map, które nie pozostawiają wątpliwości, że mapy te są tożsame, gdyż nie ma możliwości uzyskania tylu zgodności w dwóch różnych opracowaniach autorskich.

(opinia biegłego z zakresu kartografii Marcia Ś.

wraz z załącznikami k. 97-111)

Całkowicie dowolne i nieudowodnione są twierdzenia powoda, zgodnie z którymi pozwany wykorzystywał jeden fragment mapy powoda przez okres trzech lat ; okoliczność tą miała potwierdzić świadek M. R. (pismo procesowe k.36), jednakże świadek ten- wbrew oczekiwaniom powoda- okoliczności tej nie potwierdziła (zeznania k.65). Powód nie zgłosił żadnego innego środka dowodowego dla wykazania tej okoliczności.

Pozwany natomiast nie wykazał okoliczności, że zlecił osobie trzeciej wykonanie strony internetowej, aczkolwiek okoliczność ta jest irrelevantna z punktu widzenia odpowiedzialności abonenta domeny internetowej (właściciela strony internetowej), gdyż to abonent (właściciel) domeny (strony) ponosi odpowiedzialność za wykorzystanie cudzego utworu, a nie „twórca” strony internetowej. Z drugiej strony, bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostaje okoliczność, kto prowadził gospodarstwo agroturystyczne, skoro abonentem domeny internetowej, na której było reklamowane owo gospodarstwo, był pozwany.

Na podstawie art. 217 § 2 k.p.c. Sąd oddalił wnioski dowodowe pozwanego, uznając że okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione, a dowody zostały powołane jedynie dla zwłoki. Pozwany nie zgłosił zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c. do postanowienia oddalającego wnioski dowodowe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest usprawiedliwione co do zasady, aczkolwiek dochodzona pozwem kwota jest wygórowana i zasługuje jedynie na częściowe uwzględnienie.

W oparciu o przeprowadzone dowody, Sąd uznał, że na stronie internetowej prowadzonej przez pozwanego został umieszczony sporny fragment mapy Polski, a miało to miejsce w sierpniu 2009r., tj. w okresie obowiązywania umowy licencyjnej zawartej przez powoda z A. C..

Okolicznością sporną było to, czy mapa zamieszczona przez pozwanego jest tożsama z mapą, do której prawa posiadał powód. Wątpliwości te wyjaśnił biegły sądowy z zakresu kartografii, który w sposób jasny, logiczny i przekonujący wyjaśnił, że zachodzi pełna tożsamość treści mapy ze strony internetowej pozwanego z mapą, do której wyłączną licencję posiadał powód.

Reasumując, pozwany wykorzystał fragment mapy powoda na swojej stronie internetowej, co wymaga dokonania oceny prawnej w świetle przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. Nr 90 z 2006r., poz. 631 ze zm., dalej „prawo autorskie”).

W pierwszej kolejności rozważenia wymaga to, czy mapa wykorzystana przez pozwanego stanowi utwór w rozumieniu prawa autorskiego, a dalej – czy pozwany dopuścił się naruszenia przepisów tej ustawy oraz czy powód poniósł szkodę na skutek naruszenia jej przepisów.

Zgodnie z art. 1 powołanej ustawy, przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia. W szczególności „utworami” w rozumieniu tego przepisu są utwory kartograficzne wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi i podlegają ochronie prawno-autorskiej, jako jedna z kategorii utworów (por. m.in. wyrok SA w Warszawie z dnia 2 października 1996r., I ACa 2/96, OSA 1997/4/28).

Jest niewątpliwe, że mapa Polski, do której powód nabył prawa, posiada cechy oryginalności i indywidualności, pozwany natomiast rozpowszechniał ten utwór w ten sposób, że na swojej stronie internetowej umieścił fragment mapy, czyniąc go powszechnie dostępnym dla bliżej nieustalonej liczby osób, nie posiadając do tego uprawnień, gdyż nie zawarł wcześniej umowy licencyjnej z powodem, który uzyskał wyłączne uprawnienie do zezwalania osobom trzecim na rozpowszechnianie fragmentów mapy metodami poligraficznymi i elektronicznymi.

Powód uzyskał licencję wyłączną, a zgodnie z art. 67 ust. 4 prawa autorskiego, o ile umowa nie stanowi inaczej, uprawniony z licencji wyłącznej ma prawo dochodzić roszczeń z tytułu naruszenia praw autorskich w zakresie

udzielonej licencji; umowa, którą zawarł powód takiego wyłączenia nie doznaje, a więc powód jest legitymowany czynnie do dochodzenia roszczenia pozwu.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 prawa autorskiego, twórca może żądać od osoby, która naruszyła jego autorskie prawa majątkowe: zaniechania naruszenia, wydania uzyskanych korzyści albo zapłaceniu w podwójnej, a w przypadku, gdy naruszenie jest zawinione – potrójnej wysokości stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu; przepis ten zawiera zatem dyspozycję ustalenia wysokości wynagrodzenia w chwili jego dochodzenia, czyli uwzględnienia stanu rzeczy, istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy (art. 316 § 1 k.p.c.). Chwilą dochodzenia wynagrodzenia jest chwila wystąpienia z powództwem.

Roszczenie pozwu dochodzone jest w oparciu o cennik obowiązujący w przedsiębiorstwie powoda w chwili wniesienia pozwu, tj. obowiązujący bez zmian od dnia 1 grudnia 2006r.

Wynagrodzenie stosowne w rozumieniu art. 79.ust. 1 prawa autorskiego, to takie wynagrodzenie, jakie otrzymałby autor, gdyby osoba, która naruszyła jego prawa majątkowe, zawarła z nim umowę o korzystanie z utworu w zakresie dokonanego naruszenia (por. m.in. wyrok SA w Łodzi z dnia 26 lutego 1998r., I ACa 39/98, OSA 1999/2/6, wyrok SN z dnia 25 marca 2004r., II CK 90/03, OSNC 2005/4/66).

Konstrukcja przepisu art. 79 ust. 1 prawa autorskiego wprost wyklucza jednak interpretację, iż każde wykorzystanie praw autorskich bez wymaganej zgody uprawnionych lub z mocy ustawy jest działaniem zawinionym (por. wyrok SA w Warszawie, I ACa 882/06, Lex nr 1120185). Gdyby zaakceptować taką wykładnię, to zróżnicowanie przez ustawodawcę wysokości należnego wynagrodzenia byłoby w istocie pozbawione racjonalnego uzasadnienia. **Uzyskanie zatem wynagrodzenia w potrójnej wysokości wymaga wykazania dodatkowej przesłanki w postaci winy sprawcy naruszenia.** Ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na osobie dochodzącej wynagrodzenia (art. 6 k.c.).

Pozwany powołał się na „ewentualne” działanie niezawinione, co tym bardziej powinno „zmotywować” powoda do wykazania winy pozwanego. Powód natomiast w tych okolicznościach ograniczył się wyłącznie do przedstawienia swoich twierdzeń co do zawinienia pozwanego, które nie są wystarczające i nie mogą zastąpić dowodu. Sama bezprawność zachowania pozwanego, polegająca na umieszczeniu mapy powoda w Internecie nie przesądza jeszcze zawinienia. Okoliczność zawinienia pozwanego mógł powód wykazać np. zeznaniami pozwanego, nie zgłosił jednak wniosku o jego przesłuchanie.

W tym stanie rzeczy, powód nie wykazał przesłanki zawinienia, w związku z czym Sąd przyjął, że należne wynagrodzenie należy ustalić w wysokości dwukrotnej stawki wynikającej z cennika powoda i w tej sytuacji zasądził kwotę 1.719,54 zł (859,79 zł x 2), oddalając powództwo w pozostałej części, jako nieudowodnione.

Sąd przyjął – z przedstawionych wyżej powodów- wykorzystanie jednego fragmentu mapy powoda przez okres jednego roku, a więc minimalny okres, na który powód zawiera umowy licencyjne.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. od dnia następnego po upływie terminu określonego przez powoda w wezwaniu do zapłaty z dnia 23 lutego 2011r.

Pozwany przegrał sprawę w ok. 52 %, poniósł koszty procesu w postaci honorarium adwokackiego (600 zł), natomiast powód poniósł koszty procesu w łącznej wysokości 2.686 zł (zgłoszona w zestawieniu kosztów opłata od pozwu i koszty zastępstwa procesowego + uiszczony wynagrodzenie biegłego sądowego), zatem koszty procesu obu strony wyniosły łącznie 3.286 zł, z czego pozwany obowiązany jest zwrócić powodowi kwotę 977,28 zł (art. 100 zd. 1 k.p.c.)

Na podstawie art. 84 u.k.s.c. nakazano zwrócić powodowi niewykorzystaną część zaliczki na wynagrodzenie biegłego.

Z/

Doręczyć odpisy wyroku z uzasadnieniem pełnomocnikom stron.